Beszélgetés Honyek Gyulával a fizika érettségiről

„Nem kedvelem a tesztkérdéseket”

A várakozásokról, az emelt és középszintű írásbeli és szóbeli fizika érettségiről, a nehézségekről és a sikeres felkészülés gyakorlatáról kérdeztük dr. Honyek Gyulát, az ELTE Radnóti Miklós Gimnázium tanárát, középiskolai tankönyvszerzőt, aki a DFT-Budapest vezető fizika szaktanára.

– Milyen várakozásokkal tekint a kétszintű érettségi bemutatkozására?

– Nagy izgalommal várom. A rendszerbe beépült a szerencse faktora is, hiszen senki sem tudhatja biztosan, hogy a választott szinttel jár-e jobban.

– Mégis, Ön hogy látja, az emelt vagy a középszintű vizsgától tartanak jobban a diákok?

– Mindkettőtől. Ennek ellenére mégis az a benyomásom, hogy félnek ugyan a fizika érettségitől, de csak kevesen dolgoznak kitartóan, szorgalmasan, következetesen. Ismereteim szerint fizikából országosan kevesebb, mint ezren választották az emelt szintet, tehát a diákok jobban tartanak ettől. Ez persze attól is függ, hogy az egyes diákok fizikatanárai melyikre próbálták rábeszélni őket. Van egy olyan érzésem is, hogy a diákokban az a – jórészt téves – meggyőződés alakult ki, hogy a felvételi eltörlésével könnyebb lesz bekerülni a felsőoktatásba, tehát kevesebb erőfeszítést kell tenniük.

– Vannak olyan vélemények – például a kémia tantárgyhoz kötődően –, hogy a középszintre fordítható 2 óra kevés, az emelt szint 4 órája viszont túl sok. Fizikából helyesen alakították ki az időbeosztást?

– Ez fizikából is pontosan így van, nagyon sokan próbálták elérni, hogy középszinten növeljék 3 órára a rendelkezésre álló időt, de eddig az illetékes szervek ellenálltak a változtatási javaslatnak. A középszintet ugyanis éppen az idő szűkössége teszi nehézzé. Személy szerint én is ezzel érveltem a diákjaimnál, hogy válasszák az emelt szintet, mert ott kétszer annyi idejük van az 50 százalékkal több feladatra.

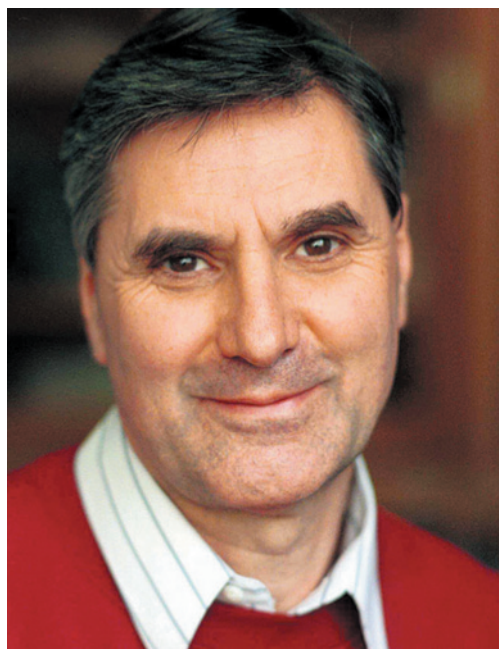

– Milyen feladattípusok okozhatnak nehézséget a vizsgázóknak?

– Az eddig megszokott fizika érettségi-felvételi vizsgákon lényegében csak számolási feladatok szerepeltek. Arra számítok, hogy ezek még a régebbi feladatokhoz képest is könnyebbek lesznek, ezek okozzák majd a legkevesebb gondot. Az emelt szintű esszékérdéstől sem félek annyira, mert más tárgyakból a diákok már hozzászokhattak az esszékhez, és ennek begyakorlása nem különösebben nehéz. Amit tudok ajánlani, az a függvénytáblázat használata az esszékérdések esetében is, onnan ugyanis sok tényanyagot ki lehet szedni. A tesztkérdésektől tartok a legjobban, mert ezek eléggé kiszámíthatatlanok. A megadott válaszlehetőségek közül mindig egy a helyes, azt kell megtalálni. Nem a kérdés, probléma, jelenség, alkalmazás megértése a fontos, hanem a helyes válasz megtalálása. Személy szerint nem kedvelem a tesztkérdéseket. A tanár szemével a tesztkérdés legyártása azt veti fel, hogy be tudom-e csapni a diákjaimat, vagy sem. De egy igazi tanár a fizika csodáival akar hatni, és nem a tanulók eszén akar túljárni.

Pós Péter
peter.pos@dft.hu

Hol áll az iskolád a többihez képest?

Több szempont alapján állította fel a hazai középiskolák sorrendjét Neuwirth Gábor oktatáskutató, aki már tizenötödik éve készít ranglistákat. Az Országos Közoktatási Intézet (OKI) az idén is közreadta a középiskolák sorrendjét.

Az idén újdonság, hogy a ranglista felállításánál új szempontként figyelembe vették az iskolák felzárkóztató képességét is. Ezt úgy kapjuk, hogy megvizsgálják a diákok anyagi hátterét, a nyolcadik év végi jegyeinek átlagát, a szülők iskolai végzettségét, valamint a felsőoktatásban továbbtanulók arányát, a felvételi írásbeli dolgozatok átlagát és a jelentkezők nyelvvizsgáinak arányát. Ez a mutató azt jelzi, hogy az iskola mennyivel növelte a tanulók eredményességét. A kutató szerint ugyanis sokkal nagyobb eredmény, ha egy iskola közepes képességű tanulókból farag jókat, mint a zseniből zsenit. Ebben a tekintetben a budapesti Patrona Hungariae Gimnázium volt az első. A gimnáziumok mellé csupán egyetlen szakközépiskola tudott bekerülni abba a top 20-ba, amely a szerint rangsorolta az intézményeket, hogy a végzősök közül hányan nyertek felvételt valamely felsőoktatási intézménybe. Ezt a táblázatot a budapesti Fazekas Gimnázium vezeti, amelynek tavaly minden tanulóját felvették.

Az iskolákat vizsgálták a felsőoktatásba jelentkezettek nyelvvizsgaaránya alapján is. Itt természetesen azok az iskolák értek el előkelő helyezést, ahol idegen nyelven is folyt az oktatás. Tizenhárom olyan iskola volt, ahol a felsőoktatásba jelentkező diákoknak átlagban több mint egy nyelvvizsga van a zsebükben. E tekintetben a Deutsche Schule vezet, a diákjai 15 százalékának van egynél több nyelvvizsgája. A tizenhárom iskola közül kilenc Budapesten található. Abszolút sorrend természetesen nem létezik, az eredményeket ugyanis jelentősen befolyásolja, mi a sorba rendezés alapja. Torzító lehet az is, hogy a vizsgálat nem terjed ki az összes végzősre, csupán a továbbtanulókra. Emellett az sem mindegy, hogy a felvételizőt milyen egyetemre vagy főiskolára veszik fel, mint ahogy az sem, hogy az adott intézménybe többszörös-e a túljelentkezés, vagy esetleg nem is kell felvételizni. Sőt, egyes diákok – elsősorban a szakközépiskolákban – csak egy-két évvel az érettségi után vágnak bele a továbbtanulásba. Így maga a kutató is óvatosságra int a messzemenő következtetések levonásával kapcsolatban.

Kéry Tamás
tamas.kery@fisz.hu

OXFORDI DIPLOMÁK

Egyenes út a nemzetközi karrierhez

INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL

OXFORD BROOKES UNIVERSITY

Nemzetközi Üzleti Főiskola - IBS
1021 Budapest, Tárogató út 2-4.
www.ibs-b.hu • school@ibs-b.hu
(06-1) 391-2598, 06-80-200-801

A szupercsapat

A mindennapok hősei nem feltétlenül röpködnek pléddel a hátukon toronyházak körül. Éppen elég, ha felveszik őket az egyetemre – egytől egyig…

…hasonlóan a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnázium 2004-ben érettségizett A osztályához, akik közül mindenki bekerült az általa megjelölt felsőoktatási intézménybe, húszan egyetemre, négyen főiskolára. Egyesekből bölcsész lett, mások orvosira, jogra vagy műszaki iskolába járnak. A csoport nyolc év alatt jól összeszokott, hiszen gyakorlatilag együtt nőttek fel. Iskolájuk ebben jó partnernek bizonyult, mivel – mint ahogy egyikük megjegyezte – ott csiszolt belőlük, ahol kellett. Közös programokkal, külföldi kirándulásokkal léptennyomon erősítették a közösséget. Kitűnően sikerült: mind a mai napig együtt vannak, ezt legjobban talán az osztály saját honlapja bizonyítja. A tanulásban is mindig segítették egymást, s hogy ez nem volt hiábavaló, azt a nagyszerű érettségi átlagok – a legrosszabb 4.2 – és a mindenki tarisznyájában ott lapuló nyelvvizsga bizonyítják. Az osztály az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyeken is jeleskedett, magyarból és kémiából döntős helyeket szereztek. Hogy merre mennek tovább, pontosan csak az utolsó évben körvonalazódott bennük, s bár véleményük szerint jó képzést kaptak, azért sok mindent önerőből kellett megoldaniuk a sikeres felvételi érdekében. A társaság nagyrészt az internetről szerezte továbbtanulással kapcsolatos információit, közülük ketten vették igénybe felkészítő szervezet segítségét.

Magyar Szilárd

A középiskolák tanulóinak felsőoktatási felvételi arányai, 1999–2004

A teljes rangsor letölthető a *www.oki.hu* és a *www.fisz.hu* weboldalakról.

Sorrend, iskola neve, város, felvettek aránya 1999–2004, 2004

GIMNÁZIUMOK (308 gimnázium közül)			
1. Fazekas Mihály	**Budapest**	**96,16**	**100**
2. Zrínyi Miklós	Zalaegerszeg	93,94	99
3. Révai Miklós	**Győr**	**93,21**	**95,24**
4. Krúdy Gyula	Nyíregyháza	92,92	95,83
5. Bolyai János	**Szombathely**	**91,58**	**91,67**
6. Földes Ferenc	Miskolc	91,57	92,59
7. Nagy Lajos	**Szombathely**	**91,42**	**95,24**
8. Lovassy László	Veszprém	91,35	92,67
9. Lehel Vezér	**Jászberény**	**91,3**	**92,44**
10. Herman Ottó	Miskolc	91,16	92,86
11. Zrínyi Ilona	**Nyíregyháza**	**90,95**	**94,22**
12. Tóth Árpád	Debrecen	90,24	91,07
13. Szent István	**Budapest**	**90,14**	**89,83**
14. KLTE. Gyak. Gimn.	Debrecen	89,84	97,28
15. Apáczai Csere János	**Budapest**	**89,76**	**86,18**
16. Radnóti Miklós	Szeged	88,03	98,02
17. Garay János	**Szekszárd**	**87,9**	**92,25**
18. Piarista	Budapest	87,68	90,41
19. Németh László	**Budapest**	**87,27**	**91,53**
20. III. Béla	Baja	87,24	93,38
21. Bányai Júlia	**Kecskemét**	**86,88**	**90,74**

SZAKKÖZÉPISKOLÁK (393 szakközépiskola közül)			
1. Jedlik Ányos Ki.	**Győr**	**79,6**	**91,6**
2. Puskás Tivadar Techn.	Budapest	75,62	82,76
3. Energetikai Szakképz. I.	**Paks**	**71,33**	**75**
4. Széchenyi István Sz.	Nyíregyháza	67,79	83,21
5. Csányi László Sz.	**Zalaegerszeg**	**61,56**	**74,81**
6. Mechwart András Sz.	Debrecen	58,25	76,34
7. Deák Ferenc Sz.	**Győr**	**57,08**	**78,26**
8. Gépipari és Inform. Sz.	Szombathely	54,42	55,24
9. Genius Tehetséggond. Ki.	**Budapest**	**54,17**	**55,56**
10. Széchenyi István Sz.	Komárom	53,78	50,85
11. Wigner Jenő Ki.	**Eger**	**53,03**	**62,6**
12. Vásárhelyi Pál G., Sz. I.	Nyíregyháza	52,61	68,42
13. Széchenyi István Sz.	**Békéscsaba**	**51,69**	**50**
14. Pálfy János Sz.	Szolnok	51,64	63,21
15. Kőrösy József Sz.	**Szeged**	**51,38**	**62,41**
16. II. Rákóczi Ferenc Sz.	Kiskunhalas	51,11	50
17. Széchenyi István Sz.	**Székesfehérvár**	**50,77**	**54,82**
18. Afeosz Ker., Közg. Sz.	Kecskemét	50,29	53,91
19. Bartók Béla Sz.	**Békéscsaba**	**49,48**	**28**
20. I. István Ke. és Közg. Sz.	Székesfehérvár	48,98	52,86

VEGYES KÖZÉPISKOLÁK (173 vegyes középiskola közül)			
1. Tiszaparti G. és Sz.	**Szolnok**	**81,07**	**86,06**
2. Batthyány Lajos G. és Sz.	Nagykanizsa	79,62	83,33
3. Árpád G. és Sz.	**Tatabánya**	**75,46**	**79,67**
4. Kodály Zoltán G. és Sz.	Kecskemét	75,21	75,56
5. Illyés Gyula Ki.	**Budaörs**	**74,23**	**73,08**
6. Neumann János G. és Sz.	Eger	73,64	87,65
7. Tóparti G. és Műv. Sz.	**Székesfehérvár**	**73,64**	**77,72**
8. Krúdy Gyula G. és Sz.	Győr	72,65	79,52
9. Babits Mihály G. és Sz.	**Pécs**	**72,57**	**80,57**
10. Boronkay György Ki. és G.	Vác	70,51	79,47
11. Ward Mária LG.és Szk.	**Kecskemét**	**69,12**	**62,79**
12. I. Béla G. és Ki.	Szekszárd	67,78	78
13. Batsányi János G. és Sz.	**Csongrád**	**67,66**	**66,67**
14. Türr István G. és Sz.	Pápa	64,24	67,39
15. Kőrösi Csoma S. G. és Sz.	**Szécsény**	**64,22**	**64,18**
16. Padányi Bíró Márton G.	Veszprém	63,21	68,03
17. Gárdonyi Géza G. és Sz.	**Eger**	**61,82**	**63,92**
18. Munkácsy M. G. és Sz.	Kaposvár	61,7	52,06
19. Törmörkény István G. és Sz.	**Szeged**	**60,38**	**61,82**
20. Tinódi Sebestyén G. és Sz.	Sárvár	59,41	58,18